

utveckling med hjälp av ESIFs finansiella instrument

Europeiska regionala utvecklingsfonden

Finansiella instrument

Finansiella instrument, som samfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden, är ett hållbart och effektivt sätt att investera i tillväxt och utveckling av människor och företag i EU:s regioner och städer. Instrumenten kan stödja ett brett spektrum av utvecklingsmål till förmån för många typer av mottagare och medlen kan sedermera återanvändas till nya investeringar.

Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) - en av de Europeiska struktur- och investeringsfonderna - bidrar till smart, hållbar och inkluderande tillväxt, och har som syfte att stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen i EU:s regioner och städer.

För 2014-2020 har ERUF en total budget på närmare 200 miljarder euro för att stödja ekonomisk tillväxt, skapa nya arbetstillfällen och minska regionala skillnader.

Stöd från ERUF kan ges genom bidrag och, i allt större utsträckning, genom finansiella instrument.

Vid slutet av 2013 hade ERUF betalat ut mer än 9 miljarder euro i finansiella instrument i form av lån, garantier och eget kapital i nästan alla EU:s medlemsstater. Över 200 000 personer och företag har fått stöd för affärsutveckling, stadsutvecklingsprojekt och investeringar i energieffektivitet och förnybar energi. Omkring 90 % av detta stöd var inriktat på affärsutveckling för små och medelstora företag.

Finansiella instrument

- förväntas bli återbetalda;
- är revolverande, dvs. återbetalade medel används på nytt inom samma område;
- är lämpliga för ekonomiskt bärkraftiga projekt, dvs. sådana som förväntas generera tillräckligt med intäkter och besparingar för att kunna betala tillbaka mottaget stöd;
- är utformade för att attrahera medfinansiering från andra källor - inklusive privata investeringar – för att öka mängden tillgängliga medel, särskilt inom sektorer/områden där det finns problem med tillgång till finansiering;
- kan utgöras av lån, garantier eller eget kapital;
- kan även stödja utvecklingen på utbudssidan genom att bidra till marknadsutveckling;
- kan komplettera bidrag; samt
- kan hanteras av nationella eller regionala banker, internationella organisationer som Europeiska investeringsbanken eller Europeiska investeringsfonden, genom finansiella mellanhänder, och (endast för lån och garantier) förvaltningsmyndigheter.

På grund av de identifierade fördelarna med finansiella instrument kommer användningen av dem att utvidgas till **samtliga tematiska mål** under perioden 2014-2020. Användningen förväntas intensifieras ytterligare på grund av förbättrad och mer flexibel tillämpning.

Finansiella instrument som samfinansieras av ERUF kan **potentiellt användas inom samtliga investeringsprioriteringar som anges i ERUFs operativa program i medlemsstaterna och regionerna**, förutsatt att de åtgärdar ett **identifierat marknadsmisslyckande**, dvs. områden där banker är ovilliga att låna ut till och/eller där den privata sektorn är ovillig att investera i. Finansiella instrument kan exempelvis användas när marknaden inte tillför tillräckligt med kapital till små och medelstora eller nystartade företag, när det inte finns tillräckligt stöd för snabbväxande företag eller när de kommersiella bankernas utlåning är begränsad, alternativt är förknippade med villkor som företagen inte kan uppfylla.

Finansiella instrument kan således bidra till uppfyllandet av en bred uppsättning av ERUFs investeringsprioriteringar, till exempel:

- främja näringslivets investeringar i forskning och innovation;
- bredbandsutbyggnad, utbyggnad av höghastighetsnät samt utveckling av IKT-produkter, tjänster och e-handel;
- stödja SMF:s kapacitet att växa och att engagera sig i innovationsprocesser, inklusive utveckling av nya affärsmodeller;
- främja produktion och distribution av förnybar energi, energieffektivitet och förnybar energi bland företag, inom offentlig infrastruktur och bostäder;
- investeringar i klimatanpassningsåtgärder;
- investeringar i vatten- och avfallsektorerna;
- förbättra stadsmiljön, inklusive sanering av industriområden;
- stödja industriell omvandling till en koldioxidsnål ekonomi; samt
- stödja integrerade (multimodala) och miljövänliga transportsystem samt regional rörlighet.

Då stöd inom ERUF dessutom ska inriktas på några fokusområden - så kallad "tematisk koncentration" - kan finansiella instrument förväntas användas i relativt hög grad inom FoU, stöd till SMF, samt energieffektivitet och förnybara energikällor.

Finansiella instrument som samfinansieras av ERUF kan därför **stödja ett brett spektrum av projekt** – från investeringar i offentlig infrastruktur eller anläggningar, till att stödja energieffektiviseringsåtgärder i privata bostäder.

Ett **brett spektrum av ERUF finansiella instrument** kan potentiellt användas:

- **Lån** kan erbjudas när kommersiella alternativ saknas (t.ex. från banker), eller om lånen kan erbjudas till bättre villkor än de kommersiella motsvarigheterna (t.ex. med lägre räntor, längre återbetalningstider eller med lägre krav på säkerhet). Exempelvis kan det i en region erbjudas räntefria uppstartslån till företagare som försöker bygga upp sitt företag.
- **Mikrokrediter** är mindre lån till individer som i vissa situationer kan vara utestängda från finansiella tjänster. De tillhandahålls ofta över en kort period och med lågt eller inget krav på säkerhet. Ett exempel skulle kunna vara en fond för mikrolån som erbjuder lån riktade till personer som på något sätt är missgynnade, enskilda näringsidkare, handelsbolag, aktiebolag eller aktörer inom den ideella sektorn i en region.

- **Garantier** består av en försäkran till långivare att deras kapital kommer att återbetalas även i det fall låntagaren själv inte kan fullgöra sina skyldigheter. Exempelvis kan en motgaranti utformas för statliga myndigheters Garantiportföljer, som är riktade mot SMF. I slutändan minskar då finansieringskostnaden för SMF och förbättrar deras tillgång till kapital.
- **Eget kapital** är kapital som investeras i utbyte mot helt eller delvis ägande i ett företag. Investeringen kan utöva inflytande över driften av företaget samt ta del av företagets vinst. Eget kapital kan innefatta riskkapital och kapital i tidiga skeden (sådd- och uppstartsfinansiering). Avkastningen beror på verksamhetens tillväxt och lönsamhet och faller ut då investeringen säljer sin andel av verksamheten till en annan investerare ("exit") eller vid en börsintroduktion (IPO). Samfinansierade regionala riskkapitalfonder har till exempel framgångsrikt investerat i sektorer som life science, IT/kommunikationer, industri/transport, handel och energi/miljöteknik.

Finansiella instrument kan också erbjudas i kombination med bidrag och andra former av stöd. För att ett projekt ska kunna locka investeringar krävs ofta att beredskapen för att ta del av en investering förbättras. Rådgivning och annat stöd kan även finansieras med hjälp av bidrag från ERUF.

Finansiella instrument som samfinansieras av ERUF kan ge betydande och långsiktiga bidrag till utveckling av marknader genom att stimulera utbudssidan samt stimulera och stödja kommersiellt bärkraftiga projekt. Därigenom öppnas nya möjligheter på marknaden. Det kan också skapas möjligheter för investerare och finansiella mellanhänder, då projekt kan anses som mer attraktiva investeringar när offentlig sektor deltar i finansiella instrument och är med och delar på risken.

För mer information

För information om finansiella instrument och regionalpolitik:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/financial-instruments/

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/financial_instruments_en.pdf

Vägledning för förvaltningsmyndigheter gällande finansiella instrument inom ramen för ESIF:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/fi_esif_2014_2020.pdf

För information gällande metodik avseende förhandsbedömning av finansiella instrument:

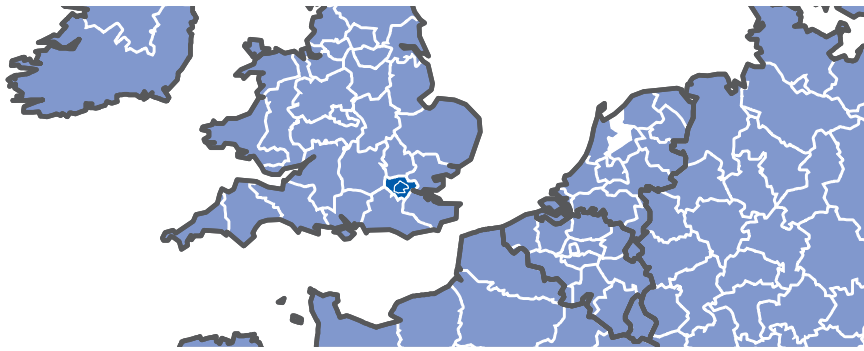
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/financial-instruments/

fi-compass hemsida, plattformen för rådgivning gällande finansiella instrument inom ramen för ESIF:

<http://www.fi-compass.eu/>

För lagstiftning gällande Europeiska struktur- och investeringsfonderna:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sv/information/legislation/regulations/

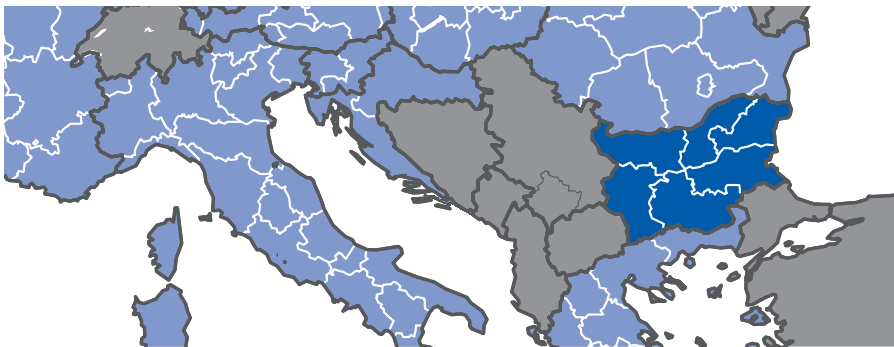

Londons Gröna Fond

479 miljoner euro
Inkl. 71 miljoner euro från ERUF
Lån, eget kapital, garanti
Energieffektivitet och
avfallshantering
Storbritannien

... stödjer Londons övergång till en koldioxidsnål ekonomi ...

Londons Gröna Fond är inriktad på investeringar i energieffektivisering, avfallshantering och "grönare" allmännyttiga bostadsområden (social housing). Fonden är utformad för att hantera marknadsbrister som gör projekt (eller delar av projekt) alltför riskabla för den privata sektorn, t.ex. osäkerhet kring efterfrågan på marknaden, nya eller framväxande teknologier, eller en ovanligt lång investeringshorisont till dess att avkastning genereras. Gjorda prognoser pekar på att över 2 000 arbetstillfällen skapas, att utsläppen av CO2 minskar med 215 000 ton per år och att mängden avfall som deponeras minskar med 330 000 ton per år. Detta exempel illustrerar en holdingfonds flexibilitet att välja leveransalternativ av kapital, och hur ett finansiellt instrument kan attrahera ytterligare resurser samt möjliggöra ett större deltagande från den privata sektorn.

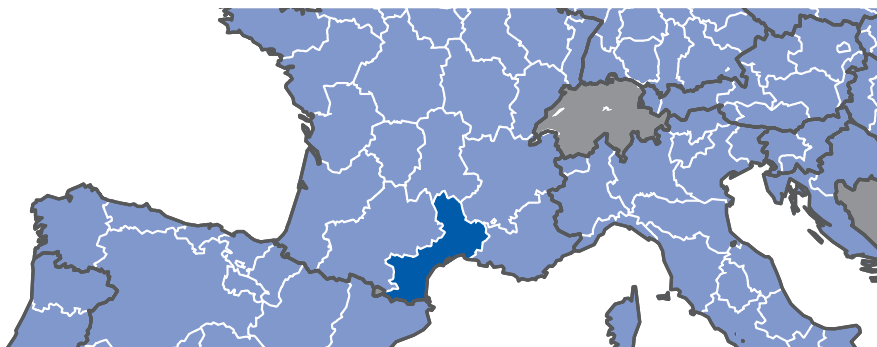

Garantiportfölj vid första förlust

60 miljoner euro
Inkl. 51 miljoner euro från ERUF
Garanti
SMF
Bulgarien

... motverkar bristen på kommersiell finansiering på grund av bristande säkerhet hos SMF ...

Garantiportföljen vid första förlust i Bulgarien syftar till att minska obenägenheten att ta risken att finansiera SMF och de relaterade höga kraven på säkerhet i banksektorn. Garantin - som ges till lokala banker - leder till lägre räntor och lägre krav på säkerheter för SMF. Detta bryter den onda cirkeln av "ingen kredit - inga investeringar - ingen tillväxt - inget förtroende". Fonden innebär att en låneportfölj på över 300 miljoner euro byggs upp. Sedan 2011 har den gynnat nästan 4 000 SMF på en marknad som traditionellt sett har varit ovillig att stödja mikroföretag, högriskprojekt eller innovativa lösningar. Detta exempel visar hur användningen av en garanti kan öka utlåningen från den privata sektorn.

SAS JEREMIE Languedoc-Roussillon

11 miljoner euro
Inkl. 5,5 miljoner euro från ERUF
Eget kapital
SMF
Frankrike

... stärker innovation, tillväxt och konkurrenskraft i den regionala ekonomin ...

Jeremie Languedoc-Roussillon investerar eget kapital med fokus på nya företag med hög potential, särskilt inom IKT- och Life Science sektorerna. Holding-fonden erbjuder även lån och garantier för företag i andra skeden av sin utveckling. 21 företag har dragit nytta av investeringar i form av eget kapital sedan 2010, varav två företag redan har lyckats dra in nytt kapital på börsen. Detta exempel illustrerar att ett finansiellt instrument kan attrahera betydande privata medinvesteringar och påskynda tillväxten av regionala små och medelstora företag.

www.fi-compass.eu
contact@fi-compass.eu
© EIB (2015)

European Commission
Directorate-General
Regional and Urban Policy
Unit B.3 “Financial Instruments and IFIs’ Relations”
B-1049 Brussels

European Investment Bank
Advisory Services
fi-compass
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg